

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
обласний Будинок художньої творчості
Миколаївської обласної ради

Схвалено

Протокол вченої ради Миколаївського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти

від 21 серпня 2019р № 3

Голова вченої ради

 В. ШУЛЯР

Погоджено

Протокол педагогічної ради
обласного Будинку художньої творчості

від 05.03.2019р № 1

Голова ГПР

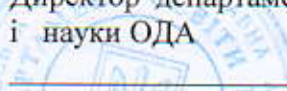
 Л. ЩУКІНА

Затверджено

Наказ департаменту освіти і науки
Миколаївської обласної державної
адміністрації

від 02.07 2019р № 400

Директор департаменту освіти
і науки ОДА

 О. УДОВИЧЕНКО

Навчальна програма з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
гуртка «Українська література»

2 роки навчання

Миколаїв, 2019

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
«Українська література»,
розроблену Дудкіною О. О.

Рецензована навчальна програма покликана формувати предметну та навчально-пізнавальну компетентності учнів, що зумовлено завданнями сучасної позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку – створення умов для розвитку творчих здібностей слухачів, сприяння їх фаховому вибору, поглиблення знань та умінь учнів.

Навчальний матеріал відібрано з урахуванням вікових психо-розумових особливостей старшокласників. Основна увага приділена формуванню навичок самостійної пошуково-дослідницької роботи.

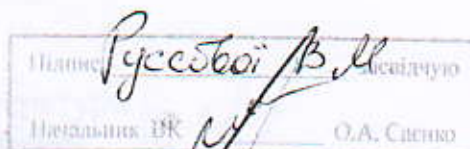
Програмою передбачено вивчення теоретико-літературних тем, що або не вивчаються у шкільній програмі, або розглядаються побіжно, з метою пояснення певного літературного явища. На нашу думку, це є виправданим, адже сприятиме формуванню наукового світогляду юних дослідників, зокрема, дає їм змогу усвідомити, що літературознавство – окрема галузь знань та наукових досліджень, підвищити рівень читацької компетентності.

Значну увагу приділено способам організації самостійної роботи слухачів. Так, у рубриці «Практична робота» пропонується підготувати доповідь, виготовити таблицю, підготуватися до участі у дискусії, семінарі тощо. Під час проведення практичних занять пропонується застосовувати інтерактивні методи організації навчальної діяльності.

Завдяки міцній науковій основі та практичній спрямованості рецензована навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку «Українська література» може бути рекомендована для роботи відповідної секції Миколаївського територіального відділення МАН України.

Рецензент:

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української філології,
теорії та історії літератури
Чорноморського національного
університету імені П.Могили



В.М. Руссова

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
«Українська література»,
розроблену Дудкіною О. О.

На сучасному етапі розвитку системи літературної освіти особливе місце посідає урізноманітнення видів навчальної діяльності школярів як фактор сприяння майбутньому фаховому виборові та самоствердженню в обраній професії, а це актуалізує проблему вдосконалення навчально-методичного забезпечення позашкільної роботи, зокрема, роботи гуртків і секцій МАН.

Розроблена навчальна програма з позашкільної освіти спрямована на поглиблення навчально-пізнавальної компетентності учнів, оволодіння ними навичками пошукової роботи, підвищення їхньої ерудиції та загальної культури.

Навчальний матеріал відібрано з урахуванням вікових психо-розумових особливостей старшокласників та чітко структуровано відповідно до етапів оволодіння літературознавчими знаннями. Основна увага зосереджена на засвоєнні слухачами теоретико-літературних відомостей та методології літературознавства, формуванні вмінь літературознавчого аналізу тексту художнього твору та навичок науково-дослідницької роботи. Цьому сприяють спроектовані автором теоретичні й практичні форми організації навчального процесу та визначені провідні методи пізнавальної роботи учнів у ході опрацювання ними конкретного літературознавчого матеріалу.

Позитивним є й те, що програмою передбачено проведення різноманітних інтерактивних занять та виконання оригінальних творчих завдань, що, безперечно, має позитивно вплинути на закріплення навичок самостійної роботи, формування культури наукового мислення.

Завдяки міцній науковій основі та практичній спрямованості рецензована навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку «Українська література» може бути рекомендована для роботи відповідної секції Миколаївського територіального відділення МАН України.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри української мови та літератури
Миколаївського національного університету
імені В. О. Сухомлинського

О. Д. Мхитарян

Мхитарян О.Д.

04.05.2019

Укладач:

Дудкіна Олена Олександрівна, керівник гуртка «Українська література» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради.

Миколаївський обласний інститут
підвищення кваліфікації освіти від 21.06.2019

Рецензенти:

Мхитарян О.Д. – доцент кафедри української мови та літератури Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського, кандидат педагогічних наук.

Руссова В.М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології, теорії та історії літератури Чорноморського національного університету імені П. Могили.

УХВАЛИЛИ:

Спеціалізаційну програму дослідницько-експериментальної роботи «Українська література» гуртка (2 роки навчання) за запровадження в освітньому процесі з підвищення освіти (ухвала Дудкіна О. О., керівник гуртка «Українська література» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

Голова місцевої ради

Василь ШУДЯР

Уповноважений секретар

Александр ТЮПА



3

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ
засідання вченої ради № 3
Миколаївського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти від 21.06.2019

Голова: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор МОІППО, заслужений учитель України.

Учений секретар: Тюпа А. І., методист навчально-методичної лабораторії акмеології МОІППО.

СЛУХАЛИ:

Стойкову Вікторію Володимирівну, к.пед.н., заступника директора з науково-педагогічної роботи МОІППО, про схвалення навчальної програми дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Українська література» (2 роки навчання) (уклад. Дудкіна О. О., керівник гуртка «Українська література» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

УХВАЛИЛИ:

Схвалити навчальну програму дослідницько-експериментального напрямку «Українська література» гуртка (2 роки навчання) до використання в освітньому процесі з позашкільної освіти (уклад. Дудкіна О. О., керівник гуртка «Українська література» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

Голова вченої ради

Учений секретар



Василь ШУЛЯР

Анжела ТЮПА

02.07.2019

№400

Про затвердження навчальних програм із
позашкільної освіти дослідницько-
експериментального напрямку обласного
Будинку художньої творчості Миколаївської
обласної ради

На виконання наказу департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації від 29 січня 2013 року № 61 «Про затвердження Положення про порядок розроблення й запровадження навчальних програм для забезпечення варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів Миколаївської області», відповідно до пункту 6, підпункту 13 пункту 11 Положення про департамент освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації, затвердженого розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 21 червня 2018 року № 257-р (зі змінами), на виконання рішення вченої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти від 21 червня 2019 року (протокол № 3), із метою впровадження запровадження навчальних програм із позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку для закладів позашкільної освіти (далі – Програми)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та рекомендувати Програми до впровадження в освітній процес закладів позашкільної освіти Миколаївської області (додаток).
2. Миколаївському обласному інституту післядипломної педагогічної освіти (Шуляр В.І.) розмістити перелік затверджених Програм на сайті Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та

здійснювати навчально-методичний супровід упровадження Програм у закладах позашкільної освіти Миколаївської області.

3. Начальникам управлінь, відділів освіти міських рад, райдержадміністрацій, об'єднаних територіальних громад сприяти впровадженню Програм у педагогічну практику.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Т. а. о. директора



Н. СОКУЛЬСЬКА

Перелік навчальних програм
із позашкільної освіти художньо-естетичного
та еколого-натуралістичного напрямів,
схвалених ученою радою Миколаївського обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол від 21 червня 2019 року № 3)

1. Програма гуртка з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Англійська мова» із терміном 2 роки навчання (для учнів 10–11 класів) / Укладач: Запорожець Г. В., керівник гуртка «Англійська мова» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, к.пед.н., доцент Чорноморського національного університету імені Петра Могили (Рецензенти: Старшова О. О., к.філол.н., завідувач кафедри англійської філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили; Чуракова О. В., учитель англійської мови Миколаївської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 60 Миколаївської міської ради. Експерти: Бредіхіна І. В., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Мінкіна З. О., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).
2. Програма гуртка з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Французька мова» із терміном 2 роки навчання / Укладач: Каірова Т. С., керівник гуртка «Французька мова» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, к.філол.н., доцент кафедри романо-германської філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили (Рецензенти: Стеванович Р. І., к.філол.н., доцент кафедри перекладу англійської мови Чорноморського національного університету імені Петра Могили; Міхільов О. Д., д.філол.н., професор кафедри романо-германської філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили, академік Академії наук вищої школи України. Експерти: Бредіхіна І. В., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Мінкіна З. О., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

3. Програма гуртка з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Українська література» із терміном навчання 2 роки (для учнів 9–11 класів) / Укладач: Дудкіна О. О., керівник гуртка «Українська література» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради (Рецензенти: Мхитарян О. Д., к.пед.н., доцент кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського; Руссова В. М., к.філол.н., доцент кафедри української філології, теорії та історії літератури Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Експерти: Лукьяненко Д. В., к.філол.н., доцент кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Мінкіна З. О., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

4. Програма гуртка з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Зарубіжна література» / Укладач: Дудкіна О. О., керівник гуртка «Українська література» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради (Рецензенти: Ткач І. О., учитель зарубіжної літератури Миколаївської спеціалізованої І–ІІІ ступенів школи № 22 з поглибленим вивченням англійської мови з І класу Миколаївської міської ради; Гладишев В. В., д.пед.н., професор кафедри англійської мови та літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Експерти: Пономаренко Г. В., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Мінкіна З. О., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Т. в. о. директора МОППО



В. СТОЙКОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним з найважливіших завдань сучасної освіти є створення умов для розвитку творчого, аналітико-синтетичного, логічного та образного мислення учнів шляхом вироблення системи позакласної та позашкільної дослідницько-пошукової і літературно-творчої роботи школярів. Методологічною основою такої освітньої системи має стати концепція сучасної філософії про людину як носія сукупності суспільних відносин, де вона є суб'єктом діяльності, пізнання й спілкування. Власне засвоєння учнями старшої школи різних видів діяльності забезпечуватиме мотиваційно-оцінний, навчально-пізнавальний, діяльнісно-пошуковий і контрольно-рефлексивний аспекти їхнього навчання, сприятиме фаховому виборові та майбутньому самоутвердженню в обраній професійній сфері.

Організація літературно-мистецької освіти школярів потребує формування спеціальних навичок читацької діяльності учнів шляхом уведення їх у науковий простір через формат участі в роботі секцій, гуртків Малої академії наук, головними завданнями яких має бути розвиток читацької компетентності й широкої культури школярів, поглиблення їхньої літературно-мистецької освіти, виявлення філологічних та науково-дослідницьких здібностей обдарованої молоді.

Мета програми – поглиблення літературної освіти учнів, оволодіння ними навичками науково-дослідницької роботи, профільна підготовка, формування читацької компетентності, естетичного смаку, ерудиції, культури спілкування.

Складові цієї мети реалізуються через **завдання**, що сприяють формуванню таких **компетентностей**:

пізнавальної: поглиблення літературознавчих, краєзнавчих та культурологічних знань; розширення системи знань з історії та теорії літератури; прищеплення інтересу до наукового пізнання української літератури; ознайомлення зі специфікою науково-дослідницької роботи; виховання інтересу до творчої, пошукової діяльності;

практичної: розвиток читацьких умінь, навичок працювати з літературним матеріалом різного характеру; вироблення вміння

використовувати самостійно здобуті знання для розв'язання визначеного навчального завдання з літератури; формування навичок пошуково-дослідницької діяльності;

творчої: формування самостійного, критичного, творчого мислення; розвиток літературно-творчих та мовленнєвих здібностей, мотиваційної сфери, чутливості до нових ідей, умінь творчо піходити до розв'язання різного роду навчальних завдань; підвищення інтересу до пізнавально-пошукової діяльності;

соціальної: виховання засобами художнього слова морально-естетичної культури, національної самосвідомості та власної людської гідності; розвиток уміння виявляти творчу самостійність, ініціативу, волю, організовувати власну діяльність, володіти правилами етики співробітництва; реалізація творчих здібностей; допомога у профорієнтації.

Слухачі секції – учні 9-11 класів.

Програма розрахована на 2 роки навчання:

1-й рік – основний рівень – 144 години на рік (4 год. на тиждень);

2-й рік – вищий рівень – 144 години на рік (4 год. на тиждень).

У змісті програми враховані вимоги Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти з галузей «Мова і література» «Суспільствознавство», «Естетична культура».

Навчальна програма передбачає поєднання теоретичного матеріалу з практичними завданнями. На заняттях секції використовуються як основні традиційні методи навчання (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дослідницький, метод взаємодії слухача та викладача, метод самостійної роботи слухача), так і нові інтерактивні методики навчання (робота в парах, групах, карусель, мікрофон, мозковий штурм, мозаїка тощо). Серед організаційних форм перевага надається навчальній лекції, лекції з коментарем, практичним заняттям, семінарам, самостійній роботі, індивідуальній, бібліографічним практикумам.

Індивідуальна робота передбачає консультації з науково-дослідницької роботи, роботу в архівах, бібліотеках, роботу з каталогами, інтерв'ювання, анкетування, підготовку до різноманітних конкурсів.

Контроль знань здійснюється у формі тестування, перевірки творчих робіт, розв'язання евристичних та проблемно-пошукових завдань.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН РОБОТИ ГУРТКА

№	Зміст роботи	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Загалом
1.	Вступ. Ознайомлення з метою, змістом, формами роботи гуртка.	2	2	4
2.	Літературознавство як наука.	4	6	10
3.	Література як вид мистецтва.	4	6	10
4.	Літературний твір і його поетика.	6	4	10
5.	Системний характер літератури.	4	6	10
6.	Літературний стиль літературного твору.	2	2	4
7.	Літературний процес.	2	2	4
8.	Літературна епоха, напрям, течія, школа.	2	2	4
9.	Принципи й методи дослідження літературного твору.	2	2	4
10.	Організація науково-дослідницької діяльності.	6	6	12
11.	Написання та оформлення наукової роботи.	50	10	60
12.	Ораторське мистецтво. Наукова дискусія.	2	4	6
13.	Екскурсії, конкурси, тематичні заходи.	1	3	4
14.	Підсумкове заняття.	1	1	2
	ВСЬОГО	88	56	144 год.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (4 години)

Мета, завдання навчального курсу. Ознайомлення з порядком і планом роботи гуртка. Презентація гуртка української літератури: виставка-добірка учнівських наукових робіт, зустріч з переможцями конкурсів-захистів, представлення науковців та наукових керівників із базових вищих навчальних закладів.

Практична робота. Написання тесту з метою перевірки рівня підготовки учнів.

2. Літературознавство як наука (10 годин)

Загальне поняття про літературознавство. Основні розділи літературознавства: історія літератури, теорія літератури, літературна критика. Допоміжні літературознавчі дисципліни: текстологія, бібліографія, історіографія. Літературознавство й суміжні науки.

Практична робота. Укладання термінологічного словничка.

3. Література як вид мистецтва (10 годин)

Література як мистецтво. Місце літератури серед інших видів мистецтва. Література й синтетичні мистецтва. Література й засоби масової комунікації. Об'єкт і зміст художньої літератури. Образність як властивість літератури. Художній образ. Художній вимисел. Умовність і життєподібність.

Практична робота. Семінар «Літературно-художній образ. Різновиди образів». Підготовка доповіді та мультимедійної презентації на тему «Мій улюблений художній образ».

4. Літературний твір і його poetика (10 годин)

Художній світ літературного твору. Персонаж та його ціннісна орієнтація. Персонаж і письменник (герой і автор). Свідомість і самосвідомість персонажа. Психологізм. Портрет. Діалог і монолог. Природа в літературному творі. Пейзаж. Художній час і простір. Сюжет та його функції. Сюжет і конфлікт. Композиція літературного твору. Художня мова. Лексичний і синтаксичний рівні художньої мови. Фоніка (звукова організація художньої мови). Основи віршування. Системи віршування (силабічна, силабо-тонічна, тонічна). Фольклорне віршування. Верлібр. Строфічна організація поетичного твору.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь аналізувати персонажів літературного твору; формування навичок аналізу часово-просторової організації літературного твору, сюжету й композиції; визначення віршової організації поетичного твору.

5. Системний характер літератури (10 годин)

Поділ літератури на роди, жанри, жанрові форми. Лірика: жанри, жанрові форми. Епос: жанри, жанрові форми. Драма: жанри, жанрові форми. Ліро-епос та інші міжродові та суміжні утворення.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь визначати і характеризувати роди, жанри і жанрові форми літературних творів. Написання тесту.

6. Літературний стиль літературного твору (4 години)

Загальне поняття стилю, його літературознавче трактування. Стиль літературного твору, творчості письменника, групи письменників. Чинники, що визначають своєрідність стилю літературного твору.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь визначати та аналізувати стиль літературного твору, стильову манеру творчості письменника. Підготовка доповіді та мультимедійної презентації на тему «Стильові особливості творчості улюбленого письменника».

7. Літературний процес (4 години)

Поняття літературного процесу, його зв'язок із розвитком суспільства. Проблема традицій і новаторства. Національна своєрідність літературного процесу.

Практична робота. Семінар «Літературний процес та осмислення його зв'язків із суспільним життям». Написання твору на тему «Проблема традицій і новаторства в розвитку української літератури періоду (на вибір)».

8. Літературна епоха, напрям, течія, школа (4 години)

Загальне поняття про літературну епоху, напрям, течію, школу. Своєрідність літератури античності. Основні риси літератури епохи середньовіччя. Особливості літературного розвитку ренесансу. Своєрідність літератури бароко. Літературна специфіка просвітництва (класицизм і сентименталізм). Література романтизму, тип романтичного героя. Реалізм як літературний напрям. Модернізм, його напрями й течії. Головні ознаки постмодерної літератури.

Практична робота. Складання таблиці «Літературна епоха, напрям, течія, школа». Семінар «Особливості літератури доби античності, середньовіччя,

ренесансу, бароко, просвітництва, романтизму, реалізму, модернізму, постмодернізму». Підготовка доповіді та мультимедійної презентації на тему «Жанрові особливості української літератури доби... (на вибір)». Проведення самостійно підготовленого заняття на тему «Сучасна постмодерна українська література: загальна характеристика, нові імена, літературні течії, організації». Семінар «Література рідного краю». Написання тесту.

9. Принципи й методи дослідження літературного твору (4 години)

Наукова творчість як одна з умов розвитку філологічної обдарованості. Основні принципи дослідження. Опис і аналіз, літературознавча інтерпретація, контекстуальне вивчення. Біографічний та культурно-історичний методи вивчення літературного твору. Порівняльно-історичний метод дослідження. Психологічний та психоаналітичний підходи до вивчення літератури. Основи структурно-семіотичного методу дослідження. Принципи постколоніальної критики та їх застосування у вивченні літературних явищ.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь користуватися різними методами дослідження літературного твору.

10. Організація науково-дослідницької діяльності (12 годин)

Перспективні напрями наукових досліджень у літературознавстві. Вибір теми наукового дослідження. Чіткість та науковість формулювання теми. Об'єкт та предмет дослідження. Структура наукового дослідження. План роботи. Вступна частина наукової роботи. Мета та завдання дослідження. Аналіз проблеми в науковій літературі й практиці. Обґрунтування актуальності і відповідності проблеми сучасним вимогам суспільства. Методи дослідження. Теоретична та практична цінність науково-дослідницької роботи. Пошук інформації та методика опрацювання наукової літератури.

Практична робота. Розробка концепції дослідження, визначення мети та завдань роботи. Створення перспективного схематичного плану дослідницької діяльності. Складання плану наукової роботи. Вибір методів дослідження. Підбір теоретичних, критичних та історико-літературних джерел, необхідних для роботи. Ознайомлення з різновидами каталогів у бібліотеці, оформлення талона замовлень у бібліографічному відділі;

презентація «Українського філологічного Інтернету»; обробка даних електронної мережі.

11. Написання та оформлення наукової роботи (60 годин)

Науковий стиль, його підстилі. Сфера використання, типові стилістичні огріхи. Основні вимоги до написання різних видів учнівських дослідницьких робіт. Вимоги до оформлення науково-дослідницьких робіт. Бібліографічний опис наукових джерел, специфіка їх опрацювання. Редагування та корегування роботи.

Практична робота. Створення вступної частини наукового слідження. Узагальнення попередньої підготовчої роботи (обґрунтування актуальності, новизни, мети та завдань дослідження, короткий огляд ступеня розробки проблеми). Структурування основної частини наукової роботи, укладання розділів. Опрацювання наукової літератури й систематизація прочитаного: конспектування, складання тез і тематичних виписок. Обробка фактичного матеріалу: карткування, цитування, виписки, систематизація та диференціація матеріалу. Тлумачення невідомих термінів, робота зі словниками та довідниками. Оформлення посилань на опрацьовану наукову літературу. Робота над розділами, параграфами основної частини наукового дослідження. Поглиблена розробка авторської гіпотези. Змістовий виклад матеріалу наукового дослідження, логічність та послідовність теоретичних та практично-експериментальних положень дослідження. Введення та оформлення графічного та ілюстративного матеріалу. Формування висновків до кожного розділу, параграфа, узагальнюючий аналіз зібраного фактичного матеріалу. Обробка і критичний аналіз результатів наукової роботи. Узагальнення та формулювання висновків. Формування списку використаної літератури. Укладання додатків до наукової роботи. Редагування та корегування роботи, підготовка матеріалів до друку.

12. Ораторське мистецтво. Наукова дискусія (6 годин)

Основи ораторського мистецтва. Мовленнєва комунікація, її характеристики. Вербальна і невербальна комунікація, їх функції. План захисту роботи. Доповідь. Логічність і послідовність викладу матеріалу. Оформлення наочних матеріалів та використання технічних засобів. Правила ведення

дискусії. Деякі аспекти мовленнєвої ситуації. Етикет і мовлення. Культура поведінки під час наукової доповіді. Виступ перед аудиторією. Специфіка ведення наукового діалогу.

Практична робота. Психологічний тренінг. Складання плану захисту роботи. Написання доповіді. Підготовка мультимедійної презентації. Виступ. Проведення дискусії. Обговорення виступів, визначення недоліків, коментування, поради.

13. Екскурсії, конкурси, тематичні заходи (4 години)

Екскурсії до музеїв, відвідування виставок, концертів, театрів, кінотеатрів. Участь у конференціях, олімпіадах, конкурсах, вікторинах, виставках. Організація та проведення свят, концертів, вечорів.

14. Підсумкове заняття (2 години)

Підбиття підсумків роботи гуртка протягом року. Презентація кращих учнівських науково-дослідницьких робіт. Поради і рекомендації щодо написання науково-дослідницької діяльності.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Учні мають знати:

основні історико-літературні поняття: «літературознавство як наука», «література як вид мистецтва», «художній світ літературного твору», «сюжет та його функції, композиція літературного твору», «художня мова», «основи віршування», «роди, жанри і жанрові форми літературних творів», «літературний стиль», «літературний процес», «літературна епоха, напрям, течія, школа», «принципи й методи дослідження літературного твору»;

науково-літературну термінологію;

наукові здобутки провідних літературознавців XIX-XX століть;

основні засади наукової діяльності;

вимоги до написання різних видів учнівських наукових робіт;

ознаки та специфіку наукового стилю;

методи літературознавчих досліджень;

будову наукової роботи та вимоги щодо її оформлення;

різновиди бібліотечних каталогів, правила укладання бібліографії, оформлення цитат;

особливості тезування, конспектування, оформлення тематичних виписок;
 етапи захисту наукової роботи;
 вимоги до оформлення наочних матеріалів;
 правила культури мовлення під час захисту і ведення дискусії.

Учні мають уміти:

використовувати літературознавчу термінологію у навчанні та науково-дослідницькій діяльності;
 володіти методами літературознавчих досліджень;
 скласти алгоритм наукового дослідження;
 працювати в бібліографічному відділі бібліотеки;
 конспектувати, тезувати наукову літературу; обробляти дані мережі Інтернет;
 систематизувати опрацьовану наукову літературу;
 безпосередньо та опосередковано цитувати, оформляти посилання на опрацьовану наукову літературу;
 аналізувати наукові підходи до проблеми дослідження;
 тлумачити терміни, гіпотези;
 структурувати наукову роботу;
 формулювати висновки наукового дослідження;
 укладати список використаної літератури;
 укладати додатки до наукової роботи;
 редагувати та корегувати текст;
 оформляти роботу;
 оформляти наочні матеріали;
 створювати мультимедійні презентації;
 володіти основами ораторського мистецтва;
 скласти план захисту науково-дослідницької роботи і виголошувати доповідь з урахуванням ситуації спілкування;
 аналізувати власні помилки і знаходити шляхи їх усунення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. 2-ге вид., доп. – Львів: Літопис, 2002. – 832 с.
2. Балагура Т. Наукова робота учнів – міф чи реальність? / Т. Балагура // Українська мова література в середніх школах, гімназіях, колегіумах. – 2004. – № 2. – С. 97-101.
3. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики / Л. Білецький. – К. : Либідь, 1998. – 405 с.
4. Білоусенко Я. Мовознавчі студії в школі / Я. Білоусенко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 3. – С. 64-74.
5. Богдан С. Наукова робота в МАН: метод. рек. до її написання й оформлення / С. Богдан. – Луцьк, 1995. – 25 с.
6. Богдан С. Науковий текст і його назва / С. Богдан. – Луцьк, 1997. – 15 с.
7. Бойко Т. Робота з обдарованими дітьми / Т. Бойко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 7. – С. 23-24.
8. Борецька О. Мала академія наук – дослідницький спосіб мислення / О.Борецька // Директор школи. – 2004. – № 7. – С. 20-24.
9. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. – Львів : Світ, 1994.
10. Галич О. Теорія літератури : підруч. / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
11. Голобородько В. Наукова робота учнів / В. Голобородько. – Харків : Видав, група «Основа», 2005. – 208 с.
12. Демчик О. МАНівська робота – не реферат, а серйозне наукове дослідження... Мрія чи реальність? : здобутки учнів Кам'янець-Подільського ліцею на III етапі конкурсу-захисту МАН у секції «Філологія і мистецтвознавство» / О. Демчик // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 5. – С. 102-108.
13. Єфремов С. О. Історія українського письменства / С. О. Єфремов. – К.: Феміна, 1995. – 688 с.

14. Заболотний О. Формування науково-дослідницьких здібностей учнів на уроках української мови / О. Заболотний // Українська мова й література в школі. – 2003. – № 2. – С. 28-30.
15. Зеров М. Українське письменство / М. Зеров. – К. : Вид-во Соломії Павл «Основи», 2003. – 1302 с.
16. Коваленко В. «Якого кольору пісня жайворонка?...» : метод-роботи з літературно обдарованими дітьми / В. Коваленко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 12. – С. 15-18.
17. Компанцева Л. Український філологічний Інтернет – новий комунікативний досвід / Л. Компанцева // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 1. – С. 194-200.
18. Концепція літературної освіти школярів у системі профільного навчання (проект) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 5. – С. 26-72.
19. Літературознавчий словник-довідник / [Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін.]. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
20. Маланюк Є. Книга спостережень / Є. Маланюк. – К. : Атіка, 1995. – 237 с.
21. Мацько Л. І. Риторика: навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 311 с.
22. Моклиця М. В. Модернізм у творчості письменників ХХ ст.: навч. посіб. для студ. вузів : у 2 ч. / М. В. Моклиця. – Луцьк: Вежа, 1999.
23. Наєнко М. К. Історія українського літературознавства / М. К. Наєнко. – К.: ВЦ «Академія», 2001. – 360 с.
24. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі / С. Павличко. – К.: Либідь, 1999. – 448 с.
25. Українська мова й література: програми факультативних та спеціальних курсів: 7-11 кл. / Відп. за вип. В. Л. Федоренко. – К, 2007. – 252 с. – Вип. 1.
26. Чижевський Д. Історія української літератури: від початків до доби реалізму / Д. Чижевський. – Тернопіль: Феміна, 1994. – 480 с.
27. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник І В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 3-є вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2003. – 295 с.



Пронумеровано та
прошнуровано
22 (двадцять сторінок)

Заст. дир. з НБД ОБХТ
А. Кушова

